

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 9. Vtrum Christus sibi meruerit corporis gloriam, & nominis
exaltationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

sed etiam quoad Animam, quæ est principium quo ipsius meriti. Sicut Adam erat omnino perfectus in bonis naturalibus.

Dices: Ergo Anima Christi non fuit sanctificata per proprium actum; quod tamen asserit D. Thomas infra q. 34. a. 3.

Anima Christi non fuit primò sanctificata per proprium actum.

Respondeo; Verè non fuisse sanctificatam per proprium actum, tamquã dispositionem quæ naturã prior sit infusione donorum habitualium: talis enim dispositio in voluntate non requiritur, nisi ad remouendum impedimentum, scilicet affectum peccati; vel certè ad eleuandam naturam ad statum supernaturalem; quarum neutrum locum habet in Christo. Deinde; Talis dispositio non potest elici ab habitu gratiæ, & sic imperfecto modo fieret, qui non est tribuendus Christo: Actus enim qui prior est habitu, vt dispositio, non potest elici ab habitu ad quem disponit: hoc enim contradiçtionem implicat, quiddid Thomistæ dicant. D. Thomas autem tantum vult dicere Christum sanctificatum per motum liberi arbitrij, qui erat tamquam dispositio manans ab illã gratiã, non tamen preparans ad illam gratiam; sed efficiens vt gratia illa connaturali modo conferretur: itaque erat dispositio non preparans, sed ornans.

34 Verius etiam negatur de gloria.

Dico Quintò; Verius etiam est Christum habuisse gloriã Animæ sine proprijs meritis. Primò, Quia hæc est communior sententia Doctorum. Secundo, Quia primus actus supernaturalis, qui fuit in intellectu Animæ Christi, erat ipsa visio beata: ergo omne meritum supponebat visionem beatificam. Patet Consequentia; Quia omne meritum fundatur in cognitione supernaturali, eamque supponit: ergo si visio est prima cognitio supernaturalis in Anima Christi, meritum supponit illam, non autem meretur illam.

Primus actus Anima Christi fuit visio beatificæ.

Antecedens Probatur Primò, Quia gratia habitualis cum suis virtutibus annexis fuit prior ordine naturæ actui & merito: ergo etiam lumen gloriæ fuit prius actu supernaturali & merito: nam vna ex virtutibus quæ maximè comitatur gratiam consummatam, est lumen gloriæ: imò videtur esse absolutè prima virtus. Nam sicut intellectus est prima potentia animæ, ita virtus illa quã intellectus eleuatur supernaturaliter, est prima veluti potentia gratiæ in essentiã animæ existentis. Et quoniam in statu imperfecto virtus qua eleuatur intellectus, sit fides, tamen in statu gratiæ perfectæ prima virtus est lumen gloriæ. Nunc vterius: Si lumen gloriæ est prima virtus annexa gratiæ consummate: ergo visio beata est primus actus, qui ordine naturæ fuit in intellectu Animæ Christi. Patet Consequentia; Quia primus actus maximè connaturalis lumen gloriæ, est visio Dei, qui est ipsius primarium obiectum intimè præsens: sicut primus actus, & maximè connaturalis lumen Angelico, est visio essentiæ Angelicæ.

Secundo Probatur Antecedens, Quia ad perfectionem Christi spectat, vt primus eius intuitus fuerit in diuinam essentiã, vt ab illã hauriat quodammodò omnem aliam scientiam. Sic enim intellectus Animæ Christi erit similior intellectui diuino, qui primò fertur in diuinam essentiã, & ab hac ad reliqua. Confirmatur; Quia cum tota illa scientia supernaturalis fuerit Christo debita, & quali connaturalis; non erat

conueniens vt ipse procederet in illã ab imperfecto ad perfectum, sed debuit à perfectiori initium sumere.

Ex his solui possunt Argumenta facta pro tertiã propositione: nam cetera non sunt paria, vt ibi supponitur. Patet etiam, Quo modo intelligenda sit Ratio D. Thomæ; nempe: Meritum beatitudinis & beatitudo non possunt esse simul; Meritum enim ex naturã suã est ex gratiã imperfectã, id est, operante per fidem: quòd si detur aliquod meritum non fundatum in fide, iam illud supponet visionem beatificam; quia supponit aliquam scientiam supernaturalem clarã, quæ non datur, nisi ratione status beatifici. Vnde tale meritum non potest esse meritum respectu visionis beatæ, cum illam supponat.

DVBIVM IX.

Vtrum Christus sibi meruerit Corporis gloriam, & Nominis exaltationem?

Caluinus lib. 2. Instit. c. 16. §. vlt. reprehensis primò Theologis tamquam curiosis & temerarijs, quòd hæc inquirant; tenet partem negantem. Primò, Quia si aliquid sibi meruisset, propter se potius quàm propter nos venisset, cum tamen Scriptura vbique doceat illum nobis datum, nobis venisse, nobis meruisse. Secundo, Frigeret illa demonstratio charitatis, de quã Apostolus ad Romanos 5. vbi pro inimicis mortuus dicitur. Tertiò, Quia non potest esse tantum meritum vt homo fiat Iudex mundi, caput hominum & Angelorum.

35 Caluinus negat.

Respondeo & Dico Primò, Christus Passione suã meruit gloriã sui corporis. Est fide certa. Probatur; Ad Philip. 2. v. 8. Humiliauit semetipsum factus obediens vsque ad mortem: propter quod & Deus exaltauit illum &c.

Meruit gloriã corporis.

Respondet Caluinus, Propter, non significare causam, sed consequentiam; hoc sensu: Christus primò passus est, deinde exaltatus. Sic etiam exponit illud Lucæ 24. v. 26. Oportebat pati Christum, & sic, id est, hoc ordine, inquit, intrare in gloriam suam.

Responso Caluini.

Sed contrã; Quia etiã in illo Lucæ significatur causa: sicut cum dicimus, Oportet currere, & sic accipere brauium. Quòd autem illud Propter, significet causam; Patet, Tùm ex communi modo loquendi, & vocis proprietate: tum ex illo ad Hebr. 2. v. 9. Videmus IESUM propter passionem mortis gloriã & honore coronatum. Vbi etiam nomine, Corona, insinuat præmiũ & merces, ac proinde meritum in passione. Denique omnes Interpretes volunt significari meritum & causam: Chrysostomus, Theophylactus, Occumenius, Ambrosius, Beda, Anselmus, &c. Vnde patet hanc esse communem sententiam Patrũ. Quibus accedunt omnes Doctores cũ Magistro in 3. d. 18. Nec Scotus dissentit ab alijs, nisi modo loquendi. Ratio est, Quia in Christo cõcurrant omnia necessaria ad meritum huius gloriæ corporis; eratque perfectius eam mereri, quàm nõ mereri, nec vllam aliã perfectionem excludit. Hinc sequitur, Christum meruisse suam Resurrectionem, & omnes dotes corporis gloriosi. Item ablatione omnis tristitiæ, & capacitatis tristitiæ in Animã: iuxta illud Psal. 44. v. 8. Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem; propterea vinxit te Deus, Deus tuus oleo letitiæ.

Resoluitur.

Item meruit Resurrectionem, Dotes corporis, & ablationem tristitiæ.

L l ij Dico

36
Nominis
celebritate
sem.

Dico Secundò, Christus etiam meruit sablilitatem & celebritatem sui nominis, & omnem externam gloriam apud vniuersam creaturam rationalem. Patet ad Philip. 2. v. 9. Propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomē quod est super omne nomen, vt in nomine IESV omne genu flectatur caelestium, terrestrium, & infernorum. Apoc. 5. v. 12. Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutē, & diuinitatem (id est, vt ab omnibus agnoscat & colatur tamquam Deus) & sapientiam, & fortitudinem & honorē, & gloriam. Ioan. 17. v. 1. Pater venit hora, clarifica Filium tuum. Et infra v. 5. Et nunc clarifica me tu Pater apud te ipsum, claritate quā habui prius quā mundus esset apud te, id est, vt etiam in humanitate agnoscat & colat Deus. Ratio est; Quia Christi meritum dignissimum est tali prœmio; & reliquæ meriti conditiones adsunt. Optima quoque est proportio inter tantam eius humilitatem, & tantam exaltationem.

Testimo-
nia & si-
gna quibus
sua digni-
tas est pa-
tescunt.

Hinc probabiliter colligunt quidam Doctores, Christum meruisse etiam omnia ea, quibus eius dignitas hominibus est patefacta, dum adhuc esset in vita mortali: vt testimonium Angelorum in nocte Natiuitatis, & in die Resurrectionis: Testimonium Stellæ & Magorum: Testimonium Patris in Iordane, & in mōte: Prodigia in morte, & similia. Etsi enim hæc fierent ad hominum fidem confirmandam, tamen etiam pertinebant ad gloriam Christi; & sub vtrâque ratione, poterant sub eius meritum cadere.

Dignitatē
Regis &
Capitis.

Secundò colligitur, Christum meruisse regiam dignitatē in vniuersum orbem. Patet Psal. 2. v. 8. Postula à me & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam. Et v. 6. Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius. Isaia 53. v. 12. Peccata eorum ipse portauit: idē dī speritiam ei plurimos, & fortium diuidet spolia. Matth. 28. v. 18. Data est mihi omnis potestas in celo & in terra. Similiter meruit dignitatem Capitis, nam eadem est ratio, Aduerte tamē, illum non meruisse, primum illum titulum Regis aut Capitis; nam hunc habuit ante omne meritū ex sola Dei ordinatione. Sicut etiam non meruit vt esset mediator teste D. Augustino de Prædestinatione Sanctorum c. 15. Vnde cum Pilatus dixisset: Ergo Rex es tu? Respondit: Ego in hoc natus sum, & in hoc veni in mundum, vt testimonium perhibeam veritati: scilicet regni mei. Meruit tamen domini exercituum, & externā declarationē huius dignitatis: quod satis indicant Scripturæ citatæ. Præterea meruit potestatem iudiciariam, vt docet D. Thomas infra qu. 59. art. 3.

37
Soluntur
Argumenta
Caluini.

Ad Argumenta Caluini. Ad Primum, neganda est sequela. Christus enim solum propter nostram inopiam venit, non propter suam: tamen postquā venit accepta serui formā, potuit etiā sibi mereri. Ad Secundum, Negatur illam demonstrationem charitatis fringere: quia propter nos carnem passibilem accepit, & mortem passus est; quod alioqui non fecisset: non enim propter gloriam corporis sui necesse erat pati, cum hæc illi ante omne meritum deberetur. Posito tamen quod propter nos carnem passibilem acceperit, nihil vetat, quin etiam sibi gloriam carnis suæ meruerit; quia meritum eius ad hoc dignissimum est, & nobis idē nihil detrahitur. Ad Tertium, Si Christus meruit totius mundi expiationem, quod sine dubio maius est; quomodo non potuit mereri vt esset totius mundi Iudex?

DVBIUM X.

Vtrum Christus meruerit Angelis
Gratiam & Gloriam?

Origenes hom. 1. in Leuit. & hom. 24. in Numeros, censet Christum redemisse Angelos, & esse mortuum pro illis. Quam sententiam videtur approbare D. Hieronymus in cap. 1. & 4. ad Ephesios: sed more suo solum refert sententias aliorum, nec probando nec improbando. Hæc sententia si intelligatur de Angelis malis, est hæretica: supponit enim pœnam dæmonum non esse æternam. Si de bonis; est omnino falsa & temeraria, vt statim dicam.

Alij dicunt Christum quidem non redemisse Angelos, cum numquam captiui fuerint; tamen propter eius merita præuisa, datā illis esse gratiā, & consequenter gloriam. Ita plerique Doctores supra citati q. 1. a. 3. n. 38. qui docent Christum incarnandum etiam si Adam non peccasset; quamquam non omnes.

Resp. & Dico Primò: Christus non redemit Angelos, nec mortuus est pro illis. Est omnino certa. Probatur ex illis Scripturæ locis, vbi dicitur Christus propter peccatores venisse; vt Actor. 4. 1. Tim. 4. Ad Gal. 3. 1. Pet. 1. Deinde Apostolus 2. ad Cor. 5. v. 14. ait: Si Christus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: atqui Angeli nō possunt dici mortui, nec eo sensu quo ibi Apostolus, scilicet secundum vitā peccati, nec alio. Ad Heb. 2. v. 16. Nusquam Angelos apprehendit Deus, sed semen Abrahæ: id est, Scriptura nusquam dicit Christum Angelos labantes redemisse; vt exponit Chrysost. Vide D. Aug. c. 61. 62. 63. Enchiridij. Et Greg. lib. 28. moral. c. 14. in illud. Iob. 38. v. 7. Cum me laudarent astra matutina. Et ratio est, Quia boni non egebant redemptione, nec satisfactione, cum non peccarint: malis autem non profuisset; quia statim æternis pœnis sunt deputati.

Dico Secundò, Etsi nō sit improbabile Angelis gratiam & gloriam esse datam ex Christi meritis, probabilius tamen & verius videtur contrarium.

Probatur Primò, Nam plures hoc tenent, & quidem grauiores Doctores. D. Thomas in 3. d. 13. q. 2. a. 2. quæstionum. 1. D. Bonauen. eadem dist. a. 2. q. 3. Durandus, Paludanus, Maior, Gabriel, & alij eadē dist. Driedo De captiuitate & redemptione tract. 4. c. 2. pag. 8.

Secundò, Probatur omnibus illis locis in quibus Scripturæ & Patres docent Christum tantum propter nos venisse. Vide dicta supra qu. 1. art. 3. Mirum sanè esset, rem tantam, quæ tantoperè ad Christi dignitatem pertinet, à Scripturis & Patribus esse tacitam. Quod argumentū, etsi sit ab auctoritate negatiuè, est valde efficax; Idē Confirmatur ex illo ad Heb. 2. v. 11. Qui sanctificat, & qui sanctificatur, ex vno omnes; propter quam causam non confunditur fratres eos vocare. Hic Apostolus fusè docet Christum debuisse esse naturæ & conditionis passibilis, eod quod sanctificandi per illum, essent talis naturæ: Sacerdōs enim debet eis similis esse, pro quibus Sacerdotio fungitur. Vbi satis indicat Angelos per Christum non esse sanctificatos, quia non descendunt, ex eodem parente. Vnde infra v. 16. sic argumentatur: Nusquam Angelos apprehendit, scil. ne perirent, sed semen Abrahæ apprehendit: ergo debuit per omnia fratribus assimilari.

Tertiò